

Interjú Raisz Anikó közigazgatási államtitkárral

1. A Közigazgatási Államtitkárságnak kiemelt szerepe van a minisztériumban, hiszen a közigazgatási államtitkár lényegében a minisztérium hivatalvezetője. Mit jelent pontosan ez a szerep?

A minisztérium nemrég nagymértékben módosított szervezeti és működési szabályzata alapján Varga Judit miniszter asszony munkáját a miniszteri kabinetfőnök mellett a parlamenti államtitkár, az európai uniós ügyekért felelős államtitkár és a közigazgatási államtitkár segíti közvetlenül.

A közigazgatási államtitkár vezeti a minisztérium hivatali szervezetét, és felel a hivatali egységek összehangolt működéséért. Lényegében egy olyan csomópont „feje”, ahol az uniós és a parlamenti ügyek kivételével összefut minden, ami keresztülhalad a minisztériumon.

Hozzá érkezve valamennyi feladat jelzést vár arra nézve, hogy milyen irányba haladhat tovább. Ebből adódóan ez egy szerteágazó szerepkör, amely számos feladatot foglal

magában. Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján, munkám során a legtöbb időt és energiát igénylő feladatot a jogalkotással kapcsolatos teendők jelentik. Értem ezen a minisztériumon belül készülő törvénytervezetek és rendeletek előkészítésének szakmai irányítását és nyomon követését egészen a hatálybalépésig, a különböző – jogalkotással kapcsolatos – fórumokon (Közigazgatási Államtitkári Értekezlet, Stratégiai és Családügyi Kabinet, Gazdasági Kabinet, Nemzetbiztonsági Kabinet, Rendkívüli Jogrendi Szabályozásért Felelős Akciócsoport) való részvételt és a társtárca jogalkotási produktumainak jogi szempontú véleményezését.

Hozzám tartozik továbbá a kormány igazságügyi politikájában meghatározott feladatok összehangolása, illetve a klasszikusnak tekinthető közigazgatási államtitkári feladatok is, a hatáskörömbé tartozók így a személyügyi, gazdasági és jogi igazgatás, a közérdekű adatigénylések megválaszolásával és a közzététellel kapcsolatos feladatok irányítása, valamint – sok egyéb mellett – a jogászképzés színvonalának emelésével összefüggő teendők elvégzése is.

A már említett minisztériumi szervezeti változások nyomán a Közigazgatási Államtitkárság feladatköre jelentősen kibővült, többek között az igazságügyi hivatásrendekkel való kapcsolatokért vagy az áldozatsegítés koordinációjáért is felelős, illetőleg az emberi jogi szakterületet is irányítja.

2. Hogyan oszlanak meg ezek a feladatok az államtitkárságon belül? Milyen a Közigazgatási Államtitkárság felépítése?

A Közigazgatási Államtitkárság immár hat helyettes államtitkárságra – a jogszabály-előkészítésért és közjogi jogalkotásért, az igazságügyi és magánjogi jogalkotásért, a büntetőjogi jogalkotásért, az igazságügyi hivatásrendi kapcsolatokért, az igazságügyi közszolgáltatásokért felelős helyettes államtitkárságra, valamint a gazdasági ügyekért felelős helyettes államtitkárságra, és négy főosztályra – a Kiemelt Jogi Ügyek Főosztályára, az Emberi Jogi Főosztályra, a Személyügyi Főosztályra, valamint a Biztonsági és Adatkezelési Főosztályra – tagozódik. Mindezek mellett a közigazgatási államtitkár – munkájának és feladatainak ellátása érdekében – önálló szervezeti egységként titkárság működik.

A Közigazgatási Államtitkársághoz tartoznak még a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft. és az AK Nyomda Kft., valamint az OFFI Zrt. tulajdonosi joggyakorlásával összefüggő feladatok.

A koordináció nyomán vagy *ad hoc* feladatok megoldása okán gyakorlatilag minden minisztériumbeli egységgel rendszeres kapcsolatban állunk. A belső struktúrán túlmutat az, hogy a kollégák igazi csapatává váltak a közös munka során, egy emberként állnak helyt a legnehezebb helyzetekben is.

3. Önt 2019 júliusában nevezték ki. Milyen eredményeket tud felmutatni az államtitkárság 2019 nyara óta, elsősorban jogalkotási területen?

A Közigazgatási Államtitkárság embert próbáló időszakon van túl. 2020 márciusától a különleges jogrend keretében történő veszélyhelyzeti jogalkotás hihetetlen munkaterhet rótt a munkatársakra, akik az éjszakák és nappalok egybefolyásával megfeszített tempóban dolgoztak azon a több száz jogszabályon és jogszabály-módosításon, amelyek ennek az időszaknak a termékei. A rendkívüli jogrend idején az igazságügyi miniszter társvezetésével működik a Rendkívüli Jogrendi Szabályozásért Felelős Akciócsoport is, amely többek között az egyszerűsített közjegyzői eljárási szabályokról, a védeltségi igazolással való visszaélések elleni fellépésről, vagy a veszélyhelyzet ideje alatt az ingatlanok árvezetésére és kiürítésére alkalmazandó intézkedésekről szóló kormányrendeletek megalkotását irányította, illetve igyekezett segíteni számtalan, más tárca által jegyzett jogszabály megalkotásában is. Kiemelt figyelem háruult az Igazságügyi Minisztériumra, ahol a gyors, pontos és hatékony jogalkotási feladatok keresztüztében állva „dúskáltunk” az egyéb szakmai kihívásokban is. A rendkívüli jogrend mellett változatlanul folyt a rendes jogrendi jogalkotás.

Az elmúlt bő másfél évben többek között számos igazságügyi tárgyú jogszabály megalkotásában vettem részt: az emberkereskedelemtől a végrehajtási eljárásokig, az igazságszolgáltatás különböző szereplőit érintő jogszabálymódosításoktól olyan törvényjavaslatok kidolgozásáig, mint például a polgári peres eljárások elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló törvény, ezek kapcsán intenzív egyeztetéseket folytattunk többek között az Európa Tanáccsal is. A szerteágazó feladatok, amelyek újra és újra felmerülő kihívásokat jelentenek, a minisztérium számos munkatársának munkáját dicsérik, és gyakran széles körű

szakmai koordinálást igényelnek, amely okán az együttműködésért a hivatásrendeket és a szakmai szervezeteket is köszönet illeti.

A törvényjavaslatok közül külön kiemelés érdemel a börtönsúfoltsági kártalanításokkal összefüggő egyes törvények módosítása. A börtönsúfoltsági kártalanítás gyakorlatilag a büntetés-végrehajtási intézményekben az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények között fogva tartott személyeket érintő kompenzációs rendszer. A sorozatos visszaélések miatt szükségessé vált azonban egy olyan új szabályozás kidolgozása, amely megakadályozza ezeket a visszaéléseket, és a korábbiakhoz képest még erőteljesebben ad lehetőséget az áldozati igények érvényesítésére. Ez tipikusan az a jogszabály, amelynek elfogadásával nem fejeződött be a jogalkotói feladat, az azóta elfogadott és hatályba lépett jogszabály hatásait folyamatosan nyomon követjük.

Varga Judit miniszter asszony kiemelt, átfogó projektje a bírói és ügyészi illetményemelés is. A megfelelő javadalmas nemcsak a bírói hivatás méltóságát és felelőssége súlyát tükrözi, de fontos eszköze a bírák függetlenségének is. Ez 2020-ban közel 3000 bírát és 1900 ügyészt érintett, de nemcsak a bírók és az ügyészek, hanem a közel 9500 igazságügyi alkalmazott és a 2500 ügyészségi nem ügyész foglalkoztatott bére is emelkedik idén és a jövő évben is. A bírói és ügyészi illetmények rendezésére vonatkozó javaslat benyújtását intenzív egyeztetések előzték meg az érintettekkel, a Legfőbb Ügyészséggel, valamint az Országos Bírói Hivatallal. Úgy gondolom, az új bérrendszer alkalmas arra, hogy az Európa élvonalába tartozó magyar bírói és ügyészi pályát vonzóvá tegye, és a pályakezdő jogászokat e hivatások választására sarkallja, biztosítva ezzel nemcsak az utánpótlást, de a kiemelkedő színvonal megtartását is.

4. Az Igazságügyi Minisztérium egyik kiemelt területe a jogászképzés támogatása. Hogyan járul hozzá a Közigazgatási Államtitkárság a jogászképzés színvonalának emeléséhez?

Elsősorban kutatási és oktatásfejlesztési programok, illetve jogászösztöndíjak támogatásával. Ezenkívül koordináljuk az egyes jogtudományi kutatásokat, az oktatásfejlesztést és a tehetséggondozást szolgáló célzott támogatásokkal, pályázatokkal kapcsolatos feladatokat. Végül pedig kapcsolatot tartunk, illetve együttműködünk különböző felsőoktatási intézményekkel mind hazai, mind nemzetközi szinten.

Konkrét példaként említem a Nemzeti Kiválósági Jogászösztöndíjat és Tanulmányi Jogászösztöndíjat, amelyek kedvezményezettjei az öt vidéki jogi kar hallgatói, elősegítve ezzel a diákok helyben maradását. Külön öröm számomra, hogy ennek a két ösztöndíjnak már a létrehozásánál is jelen lehettem – igaz, más beosztásban.

Mindezek mellett kutatási és oktatásfejlesztési programok keretében támogatást nyújtunk mind a nyolc jogi kar jogtudományi kutatásaihoz és oktatásfejlesztési elképzeléseihez, a Doktori Iskolák támogatásával pedig a doktorandusz hallgatók kutatási és tudományos előmeneteléhez, valamint fokozatszerzéséhez járulunk hozzá. Támogatásunk kiterjed a külföldi magyar jogászképzésre is.

Mérföldkőnek tekintem, hogy a felsőoktatásért felelős Innovációs és Technológiai Minisztériummal folytatott közös munka eredményeként a 2020/2021-es tanévtől kezdődően az országban mind a nyolc jogi karon karonként 80-80 államilag finanszírozott hallgatói férőhelyet alakítottunk ki, ezzel is hozzájárulva az igazságügyi miniszter jogászképzés színvonalának emelésével kapcsolatos felelősségéhez.

A jogászképzés támogatása egyébként nemcsak a szakmai színvonal emelését, hanem a jogászi hivatás védelmét és a jogász identitástudat növelését is elősegíti. Ennek fontosságát egyetemi oktatóként is érzékelem.

5. Ön a Miskolci Egyetemen szerzett jogi diplomát, majd PhD-fokozatot, de megfordult számos más külföldi intézményben is, például Franciaországban, Strasbourgban, ahol összehasonlító emberi jogi tanulmányokat folytatt, vagy Nancyban (Franciaország), ahol DEA (Master, LLM) és DESE (Droit communautaire) diplomákat szerzett. Nemcsak tanulmányai, hanem szakmai tapasztalatai is szerteágazóak. Meséljen ezekről, kérem, megemlítve azokat a tanárokat, vezetőket is, akik meghatározóak voltak az Ön pályaválasztásában!

Korábban tanszékvezető voltam a Miskolci Egyetem Nemzetközi Jogi Tanszékén, majd főtanácsadó az Igazság-

ügyi Minisztériumban Trócsányi László miniszter úr kabinetjében, ezt megelőzően pedig külsős jogi szakfordító az Európai Unió Bíróságánál. Trócsányi miniszter úr annak idején megbízott a Mádl Ferenc Összehasonlító Jogi Intézet megalakításával összefüggő munka irányításával, illetve az intézet kezdeti vezetésével, jelenleg pedig a Miskolci Egyetem docense is vagyok.

Megtisztelő számomra, hogy Varga Judit miniszter aszszony felkért közigazgatási államtitkárnak, hiszen – mint említettem – ez egy kiemelt szerep a minisztériumon belül. Az akadémiai pálya és a közigazgatás első ránézésre eltérő kihívásokat tartogat az ember számára, valójában azonban a különböző szakterületeken szerzett tudás és tapasztalat kölcsönösen segít mindkét terepen.

6. Három gyermek édesanyjaként hogyan lehet összeegyeztetni a családot a munkával, illetve a család és munka mellett mi fér még bele egy államtitkár életébe?

Tagadhatatlan, hogy az elmúlt időszakban a munka és a magánélet egyensúlya az előbbi irányába tolódott el; ez általában minden vezetőre igaz. Ami szabadidőm marad, azt a családommal töltöm.

Az interjút készítette: Dobrotka-Mayer Annamária